

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklesiastikē
Istoria**

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

Cap. VI. De Eusebio Emiseno: & quomodo Gregorius Alexandriam
ingressus est; Athanasius vero fuga elapsus, Romam venit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

ἔλεγον ὅταντη τελικόν οὐρανόν.
καὶ λεπιάν, τε σὺ νικομηδεῖα μαζεύοντας
τῷ αὐτοῦ πόστε αὖτα διδοκούμενά τε, καὶ τὰς
ἰερᾶς γραφαῖς αὐχον ἡγεμονότερον.
πότε-
γεν δὲ αἱ λητῶς ταῦτα εἴσασται, η τελικὸν ιδίων
γραφὴν σεμνοποιεῖντες τῷ αἰώνιῳ μαζεύοντας
τῷ αὐτοῦ, τέλος εἰς ἔχων μετέχον δὲ ταῦτα
τῆς συνόδου, καὶ μόνον διστάσιον, οὐ μή παλιν
εἰσβεβλημένον, ἐπι νικομηδεῖας μετασάς, τὸν
κανονικὸν πόλεων εἶχε θέσιν: αἱ λητῶς αἰώνι-
ας ὁδοσεῖς τῷ παμφίλῳ διαδόχοι, καὶ
πατέρες φίλοι τοῦ στυλικοῦ πόλεως, τὸ Εὐσέβιον τὸ
ἱρακλήνας, τῆς πεντακοσίτης ὀνομαζούμενος,
διδόξιον τε ὁ γερμανικὸς, ὃς ὑστερον μὲν μα-
κεδόνιον τελικὸν κανονικὸν πόλεων ἐπέβαπτη
ἐκκλησίαν, καὶ γρηγόριον τὸ ὄτης αἰώνιῳ μαζεύοντα
εκκλησίας αἰρεθεῖς προσάλειψιν οἱ διητότε ταῦ-
τα Φρονεῖν αἱ λητῶς αἱ μελόγυνοι: αἱ λητῶς
γένεται διάνοια τὸ πατέρα παπαδόκας καὶ Σα-
ραντας ἐπίσκοπον, καὶ γνώσην τὸν λαοδικεῖας
τοῦ πόλεως, αἱ λητῶς τε πολλοὶ μητροπολί-
ται καὶ αἱ λητῶς ἐπισκόποις ἐκκλησίας ἐπίσκο-
ποις.

C

Κεφ. 5'.

Περὶ Ευσέβιοῦ τοῦ θυσιῶν, καὶ αἱ γρηγόριοι κατίλαβεν
ἀδιέξοδον, αἰδανός δὲ Φυγὴν εἰς βασιλεὺν
διατάσσεται.

CAP. VI.

De Eusebio Emiseno: & quomodo Gregorius
Alexandriam ingressus est; Athanasius vero
fuga elapsus, Romam venit.

Σὺν αὐτοῖς δὲ καὶ εὐσέβιον ὁ ἐπίκλητος ἐμε-
τέντος ὃς τὸ μὲν χρόνος, ἐξ ἑδέστης τῆς
τεκμηρίου ἐν πατέριδης ὑπῆρχεν. ἐμνέας δὲ καὶ
πατέρων ἐθοτες τερψάς εὑμαστὸν λόγον, μη-
ταίρια καὶ τὰ πατέρων ἐλληνικές διδάχης πα-
δευματα, διδάσκαλοις τοῖς ἐντάσσετος ζεστοῖς. D
Φοίτης τοῦ πέτρου δὲ ἐπηγγυλαῖς εἰσεβίω τῷ
παμφίλῳ, καὶ πατέροφίλῳ τῷ προϊσταμέ-
νῳ στυλικῷ πόλεως, ταῖς δεῖσις βιβλίος ἡκεί-
νος τοῦ μεγάλου μονόγονοῦ τοῦ εἰς αὐτούς χαρακτηρίσατον καὶ θαρετέλαια διὰ τὴν κύριην
πατρότηταν, εὐφρονίω τῷ μετ' αὐτὸν συντελεῖ Φεύ-
ροντιού, αφίκετο εἰς αἱ λεξάνδρεῖαν, φιλο-
σόφους τοῖς τοῦ φοίτης τοῖς ἡγεμονίασι τηνί-
ται μαζήσαται, ἐπανῆλθεν εἰς αὐτούς χαρακτηρί-
σαντα πάλιν τῷ μετ' εὐφρονίον συνδέτριβεν

E Usebius quoque cognomento Emi-
senus, huic Synodo interfuit. Qui
nobili genere natus apud Edessam urbē
Ostroënæ, à puero juxta patriam con-
suetudinem sacras Scripturas didicit;
postea vero in Gentilium disciplinis in-
stitutus est à magistris qui tum in ea civi-
tate morabantur. Tandem vero inter-
pretibus usus Eusebio Pamphili & Patro-
philo Scythopolitano Episcopo, ad sum-
mam sacrorum voluminum notitiam
petvenit. Inde Antiochiam profectus,
cum Eustathius propter accusationem
Cyri, Episcopatu exutus fuisset, cum
Euphronio Eustathii successore familia-
riter vixit. Sed quia Sacerdotium detre-
ctabat, migravit Alexandriam, Philolo-
phos qui illic erant auditurus. Quorum
disciplinis cum abunde excultus esset,
rediit Antiochiam, atque illic cum Flac-
cilio Euphronii successore versatus est.

Porro cum hanc Synodum Antiochiae A
fieri contigisset, Eusebius Constantino-
politanus Episcopus ad capessendam
Alexandrinæ Ecclesiæ administratio-
nem eum adhortatus est. Existimabat,
enim, illum utpote eximia sanctitate &
summa eloquentia prædictum, Ægyptio-
rum animos facile revocaturum a benc-
volentia, qua Athanasiū complecte-
bantur. Sed cum ordinationem hanc re-
culasset, secum ipse reputans futurum
haud dubie, ut in paratum apud Alexan-
drinos odium incurret, quippe qui
nullum pati possent in locum Athanasiū
substitutum: Gregorius quidem Ale-
xandrinae præficitur Ecclesiæ, ipse vero
Emisena. Illic seditione populi appeti-
tus; accusabatur enim quod eam Astro-
nomiæ partē excoletet quæ Apoteles-
maticæ vocatur, fuga clausus, Laodi-
ceam ad Georgium illius urbis Episco-
pum, familiarem suum, se contulit. Hic
unā cum ipso profectus Antiochiam ad
Flaccillam & Narcissum Episcopos, per-
fecit, ut Emisam reverteretur. Ceterum
Constantio Imperatori gratus fuit
in primis. Certe quotiescumque Con-
stantius bellum illatus erat Persis,
secum illum deducebat. Ajunt enim
multa per illum à Deo facta esse mira-
cula, quemadmodum testatur Georgius Laodicenus, qui tum ista, tum alia
plurima de illo commemorat. Verum
quamvis talis tantusque vir esset, eorum
tamen invidiam non effugit, qui alio-
rum virtutibus uti solent. Nam & ipse
insimulatus est, quod opinionem Sabel-
li sectaretur. Tunc autem temporis
eadem cum Episcopis qui Antiochiae
convenerant decrevit. Maximus ve-
tero Hierosolymorum Episcopus, de in-
dustria abfuisse dicitur ab hoc Concilio,
cum ipsum pœniteret, quod antea in
fraudem inductus, iis qui Athanasiū
deposuerant, consensissent. Sed ne-
que Romanae urbis Episcopus, neque
alius quispiam, sive ex Italia, sive ex
Provincia ultra Italiam sitis, huic Syn-
odo interfuit. Per idem tempus cum
in Occidentis quidem partibus Franci
Gallias vastarent: Orientis autem Pro-
vinciar, ac præcipue urbs Antiochia post
Concilium ibi celebratum gravissimis
terra motibus quassarentur; Gregorius
Alexandriam venit cum ingenti militi
manu: quibus mandatum erat, ut pacatum
illi ac tutum in urbem introitum

ως δὲ συνέπι ταῦτην ἐντάδε συνκροτεῖσθαι
σύνοδον, ἐπὶ τὸν αἰλ. Εὐαγγελίας προσκήν.
Ἐν θεόνοι ὑπὸ Βατεῖς τὸ κανονισμόν
λεως ἐπισκόπου ὡσέ γοῦ αὐλοῦ δι μητρο-
πολιθισμόνον, καὶ λεγόν πρεσβύτερον ὄντα, οὐ-
δίως μετασῆσαι τὰς αἰγυπτίας τῆς αἰ-
αίσαντος θύνοις· ἐπειδὲ ταῦτη παρ-
τίσατο τὴν χριστιανίαν, λογισάμενος
θύτρης θύνον μισθῷ τοῦ αἰλ. Εὐαγγελίου,
οὐδὲ ανεχομένους ἔτερον αἰτίην διατασ-
ιδεῖν, ἐπιπέρτεται γενγόει τὸν τὸν αἰ-
αίσαντος, αὐλοῦ δὲ τὴν ἐμέσην εὐκλητοῦ
ἐνταῦθα σάσιν ὑπομείνας διεβάλλει
αἰσκενδαῖς τῆς αἰερονομίας, οὐ μισθῷ αἰτί-
ατος ματικὸν καλέστι, φυγάς ἥλθεν εἰς ια-
δίκειαν πρέστης γεώργιον τὸν ἐντάδες επισκό-
πον, ἐπιπέδον ὄντα· ὁ δὲ, εἰς αἴλιον δια-
τὸν συνελθὼν, πρέστης πλάκητον καὶ ναζι-
τὰς ἐπισκόπους, ἐπανελθεν εἰς ἐμέσην πε-
σκεδάστεν· ἐγένετο δὲ κανονισμός περι βα-
λεῖ κεχαρισμένῳ· αἰμέλατοι μήτραι τη-
σαις ἐπιειδίσθεν ἐμετέλεν, αὐτοὶ επηγ-
λέγεισι γοῦ πολλὰ δι' αὐτὸς ταυτα-
σαι τὸ θεῖον, ως μαζίνει γενέγγιοι οὐ-
δίκεις, ταῦτα καὶ ἔτερα τοῖς αὐτοῖς συνε-
δέσθαι ἐψηφίσασθε· μαζίμον μετέτοικε-
σολύμων ἐπισκόπον, ἐπιπέδες λεγόμε-
την αἴτοφυγεῖν τὴν σύνοδον, μετανι-
θέντα κατότι αἴτανάτεις, σύμψηφοι ερ-
γεῖσι τοῖς αἴτανάτοις καθελέσθων· ἡ μη-
χδὲ ὁ τὸν ρωμαῖον διέπων θεόν, ἡ δὲ
ἄλλων ιταλῶν, ἡ τῶν ἐπέκεινα ρωμαῖον
δεῖς ἐντάδες συνῆλθεν· ὃν τόπονδε, φεύ-
γων μὲν τὰς πρέστης δύσιν γαλατας ἀπο-
τῶν· τῆς δὲ πρέστης ἦν αἰερομένη ἵπποι
σῶν στομῇ τινασμένης, καὶ μάτσα-
αντοχέων πόλεως μηδὲ τὴν ἐντάδες σύ-
δον, οὐκ γενγόει εἰς αἰλ. Εὐαγγελίου
πλήθειρατικῶν, οἱ προνοεῖν περιστεραγμο-
ως αὐτασίασος· Κασφαλησαποιεῖσθαι

φύσιο. συνελαμβάνοντες δὲ αὐτοῖς καὶ οἱ τὰ
δέρες Φρεγένες τὸ τε ταῦτα, καὶ ὅπως
ἀθανάτοις ἐξελάσωσιν ὁ δὲ εἰδεῖται, μή π
δὲ αὐτὸν ὁ λαός πάστοις ἡ τῆς κυκλούσεπιλα
έσσης ἐκκλησίαζεν. ἥδη τε τῷ σερπιώτῳ
καταβούσαν τοις ἐκκλησίασ, οὐχίου δύοτε
λεπατα, τερέποντος Φαλακρὸν ρητίων παρε
κλίσασ. συμφώνεις δὲ τῆς Φαλακρίας
ψυχρώμας, οι σερπίαι τοις πούχαζαν, ὡς
εἰς δύκαιον δὲ εἰπεῖσθαι τοις· σὺ τέτοιος δὲ
διαδὺς ὑπὸ τῆς Φάλακρας, ἔλασθεν ἐξελ
λαδού, οἷς τὴν ψύχην αἴνιχθν γενέσεις τῶν
ἀλεξανδρεῶν καίσθε θέρον. οὐδὲ λαός κα
λεπατα, τοις επινυμον διονυσίας τῇδε επι
σκοπίσαι. Θεοῖς ἐκκλησίαν ἐνέπεσσαν·

A præstarent. His subsidio erant etiam
Ariani, tum ad eam rem perficiendam,
tum ut Athanasiūm urbe expellerent. At
ille verebatur, ne populus ipsius causā
quidpam mali pateretur. Nocte igitur
adventante collectam in Ecclesia cele
bravit. Cumque jam milites Ecclesiam
occupassent, ipse completa oratione
Psalillum prius recitari jussit. Dum Psalmus
ab omnibus caneretur, milites in
terea quiescebat, intempestivum rati
eo tempore impetum facere. Tunc ve
ro Athanasius per medium psallentium
turbam occultus evasit, & Romam na
vigo delatus est. Quo facto Gregorius
Alexandrinam sedem obtinuit. Popu
lus vero indignatione commotus, Ec
clesiam Dionysii, quondam illius urbis
Episcopi, nomine appellatam, incendio
consumpsit.

Κεφ. 2.

CAPUT VII.

*De Episcopis urbis Romae & Constantinopoli
Itane. Et quomodo post mortem Eusebii
Paulus in suam sedem restitutus est. Item
de eade Hermogenis magistri militum, &
quomodo Constantius Antiochia adven
iens, Paulum quidem ejecit, civibus vero
graviter succensuit. Deinde Macedonium
in dubio relinques, Antiochiam
reversus est.*

Ω Δε μὲν τοῖς απὸ τῆς ἀνατίας αἰε
σεως οἱ βεβελούμενα κατώρθωσ,
κατεπιέσαντας τῷ απονδῃ τοις αἰ
νατίων τοις εἰς την νικαία βεβαιωθέντοις.
δόμῳ. τοις αἰνιχείησιν τοις τῶν ἐπι
πούστων θεργών, αἰλεξανδρείας τῆς
καὶ αὐγυπτίου, καὶ αἰνιοχείας τῆς ἐν συ
ριᾳ, καὶ τῆς ἀρχῆς τον ἐλλήσποντον βασι
λεῖ τῷ τοις αἰόλεως, πειθομένους εἶχον τοὺς
αἰδεῖς τὸ ὑπήκοον ἐπισκόπους. οὐ δὲ τοις
ευαισιανοῖς ἐκκλησίαν ἐπιλεπτόμενον, καὶ οἱ
τοις δύστοις ἵερεις, οὐδὲν οἰκέαν ταῦτα
γένοι. εἰ φάπαισι γῆ τῶν εἰς νικαία συνελ
λυθότων εἰς δεκῆς τοις Λύθον ἐπιανέσαν
τοις, εἰσέπιν καὶ διέλιπτον αἵδε φρονοῦτες
αφικίμενον τοις αἰνιούσι αἴθανατον, Φι
λοφρονεις εἰδέσαντο, καὶ τοις αἰνιούσι τοις
καὶ αἰνιούσι εἴλον δύκειν. Εἴτη τέτοιος δὲ
χαλεπῶς Φίλον αἰστεῖτο, οὐρανοφεν ιστίο,
καὶ αἰνιούσι γειτεῖ τοις εἰστοι αἴθανατο
διέσωται εἰτύροι. αἰλός μην, τοις μαζεύ

Hunc in modum consilia eorum
qui contraria hæresis tuebantur,
felicem successum habuerunt, depositis
Episcopis qui per Orientis Provincias
fidei in Nicæna Synodo stabilitam per
tinaciter defendebant. Jamque occupa
tis nobilissimis sedibus, Alexandriae ci
licet quæ est in Ægypto, Antiochia in
Syria, & urbis regia quæ ad Hellepon
tum sita est, omnes carum partium Epis
copos sibi parentes habebant. Verum
Romanæ Antistes Ecclesiarum, & universi
per Occidentem sacerdotes, hæc non se
cū ac contumeliam sibi privatim illata
aceperé. Nam cum sententiam eorum
qui apud Nicænam congregatis sunt, jam
inde ab initio in omnibus approbasent,
usque in hunc diem in eadem opinione
perleverarunt. Itaque Athanasium ad
se venientem benevolē excepérunt, &
causæ illius iudicium sibi vindicarunt.
Quæ cum Eusebius iniquo animo ferret,
scripsit ad Julianum, ut ipse iudex esse vel
let eorum quæ contra Athanasium de
creta fuerant Tyri. Verum ille priusquā
Sff